

ΤΑΞΙΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΩΝ ΧΟΡΩΝ

ΚΑΤΑΡΤΙΣΘΕΙΣΑ ΥΠΟ ΤΗΣ Π/ΔΙΔΗΛ ΚΑΙ ΣΥΝΟΔΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΜΗΣ ΣΠΙ ΤΗΣ Θ.ΔΑΤΡΕΙΑΣ ΠΡΟΣ
ΕΦΑΡΜΟΓΗΝ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΩΝ ΧΟΡΩΝ

A- ΓΕΝΙΚΑ

1- Οἱ Πατριαρχικοὶ χοροὶ πληροφοροῦνται ἐκ τῶν προτέρων παρὰ τῆς Μεγ. Ἀρχιεπισκοπῆς τὴν ὥραν τῆς ἀρχῆς καὶ τῆς λήξεως ἐκάστης Ἀκολουθίας καὶ ἰδίᾳ τῆς Θ.Δει-
τουργίας, ἐκτός ἐάν πρόκειται περὶ γνωστοῦ ὠραρίου, καθορισθέντος διὰ μακρὰν περίοδον.

2- Οἱ Χοροὶ εὐρίσκονται πάντοτε ἐγκαίρως εἰς τὰς θέσεις αὐτῶν.

3- Κατὰ τὸν Ὁρθρον ἄρχονται ψάλλειν οἱ Δομῆστικοὶ μετὰ τῶν βοηθῶν καὶ τῶν Κα-
νοναρχῶν. Οἱ Ἀρχοντες Πρωτοψάλτης καὶ Δαμπαδάριος ἀνέρχονται εἰς τὰς θέσεις αὐτῶν
εἰς τὸ "Δόξα" τῶν Εὐλογητῶν, πρὶν δὲ καταλάβωσι ταύτας, ἀνταλλάσσουσι μεταξὺ τῶν
"σχῆμα".

4- Εἰς περιπτώσεων ἀπουσίας τοῦ Πρωτοψάλτου ἢ τοῦ Δαμπαδάρου ἀναπληροῦσιν αὐτοὺς
οἱ Δομῆστικοὶ αὐτῶν.

5- Συμφώνως πρὸς τὴν καθορισθεῖσαν ὥραν χοροστασίας τοῦ Πατριάρχου, ὁ Πρωτοψάλτης
καυνοῖζει τὴν χρονικὴν πορείαν τῶν ψαλλομένων. Εἰς περιπτώσεων δὲ ἀργοπορίας τοῦ Πα-
τριάρχου, οἱ χοροὶ συνεχιζοῦσι ψάλλοντες ἐκ τοῦ Κανόνα ἢ ὠριαμένους στίχους "Πολυε-
λαῖου" κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Πρωτοψάλτου.

6- Οἱ Ἀρχοντες Πρωτοψάλτης καὶ Δαμπαδάριος ὀφείλουσι νὰ κατέχωσι πάντα τὰ ἐν
τῷ Πατριαρχικῷ Ναῷ ψαλλόμενα ἔκπαλαι μουσικὰ μαθήματα παπαδικά, στιχηρὰ καὶ εἰρ-
μολογικά.

B-ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΣΠΕΡΙΝΟΝ

1- Κατὰ τὴν καθόδον τοῦ Πατριάρχου εἰς τὸν Πατριαρχικὸν Ναὸν διὰ τὴν χοροστασίαν.
οἱ Χοροὶ εὐρίσκονται εἰς τὰς θέσεις τῶν.

2- Τὴν ὥραν τῆς ἐπενδύσεως τοῦ Πατριάρχου ἐν τῷ Νάρθηκι οἱ χοροὶ εἰσὶν κάτωθι
τῶν στασιδίων τῶν, ἐστραμμένοι πρὸς τὸν Νάρθηκα καὶ ἀναμένοντες τὴν ἔλευσιν αὐτοῦ
εἰς τὸν Σωλέα.

3- Ἀρχομένης τῆς εὐλογίας τοῦ Πατριάρχου, ἄρχονται καὶ οἱ χοροὶ ψάλλειν τὸ "εἰς
πολλὰ ἔτη", ἡπῶς, ἀργῶς καὶ μετὰ μέλους καὶ μέχρι τῆς ἐξόδου εἰς τὸ "Ἰ. Βῆμα καὶ
τοῦ τελευταίου κληρικοῦ.

4- Ἐλτα οἱ χοροὶ ποιῶσι σχῆμα εἰς τὸν ἐν τῷ θρόνῳ Πατριάρχῃ καὶ στρέφονται
πρὸς ἀνατολὰς διὰ τὸ "Εὐλογητός ὁ θεός", μεθ' οὗ τοῦ Πατριάρχου ἀναγινώσκοντος τὸν
Προοιμιακόν, οἱ Χοροὶ ἐξακολουθοῦσι νὰ ἵστανται κάτω τῶν στασιδίων τῶν.

5- Οἱ Χοροὶ ἀνέρχονται εἰς τὰ στασιδία τῶν, ὅμα τῷ πέρατι τοῦ Προοιμιακοῦ καὶ κα-
τόπιν σχήματος εἰς τὸν Πατριάρχῃ.

6- Τόσον εἰς τὸ "ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου", ὅσον καὶ εἰς τὸ ἀκολουθοῦν "ὑπὲρ
τῶν Ἀγίων Ἀρχιερέων" (εἰς περιπτώσεων συγχχοροστασίας), οἱ χοροὶ στρέφονται πρὸς τὸν
θρόνον, κατὰ δὲ τὴν μνημόνευσιν τοῦ οὐράτου τοῦ Πατριάρχου, λέγουσιν ἀπλῶς πᾶ "Χὺ-
ριε ἐλέησον".

7- Τὰ Ἀπόστιχα τὰ ψάλλουσιν οἱ Δομῆστικοὶ, τὰ δὲ "Δόξα" καὶ "Καὶ νῦν" τῶν Ἀπο-
στίχων οἱ Ἀρχοντες.

- Είς τὴν πρὸ τῆς ἀπολύσεως ἐκφώνησιν "Σοφία" τοῦ Διακόνου, οἱ χοροὶ κατέρχονται. Στασιδίῳ των καὶ στρέφονται πρὸς τὸν θρόνον ἀναμένοντες τὴν διὰ τῆς ἀπόλυσεως οἰκίας τοῦ Πατριάρχου, ὅτε καὶ ψάλλουσιν ὁμοῦ οἱ δύο χοροὶ τὸ "Τὸν Δεσπότην καὶ χιερὰ ἡμῶν..".

9- Ἡ Ἀκολουθία λαμβάνει πέρας διὰ τοῦ "Ἀμήν" τῶν χορῶν, εἰς τὸ "Δι' εὐχῶν..".

10- Οἱ χοροὶ ἀπέρχονται μετὰ τὴν ἀνταπόκρισιν διὰ σχήματος εἰς τὴν ἐκ τοῦ μέσου οὐ Σωλῆως εὐλογίαν τοῦ Πατριάρχου εἰς αὐτοῦς.

1.- Εἰς τὸν Ὁρθρον

- Τοῦ Πατριάρχου ἀφιχθέντος καὶ περιβαλλομένου ἐν τῇ Μάρθῃ τὸν Μανούσαν Αὐτοῦ, οἱ χοροὶ κατέρχονται τῶν στασιδίων καὶ ἐστραμμένοι πρὸς δυσμὰς ἀναμένουσιν ἐν πάσῃ εὐλαβείᾳ τὴν εἰσοδὸν καὶ ἔλευσιν Αὐτοῦ ἐν τῇ Σωλῇ. Ὁ Πρωτοψάλτης κανονίζει, ὥστε κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἐκκινήσεως τοῦ Πατριάρχου ἐκ τοῦ Μάρθης νὰ ἀρχίσῃ καὶ ἡ ἀνάγνωσις τοῦ Κοντακίου καὶ τοῦ Συναξαρίου.

- Μετὰ τὴν ᾄδσιν τῆς χειρὸς τοῦ Πατριάρχου πρὸς εὐλογίαν, οἱ Π. χοροὶ ἀπὸ κοινοῦ, ἀλλ' ὡς ἐν ἐνὶ στόματι καὶ ὑπὸ τὴν διευθύνειν τοῦ Πρωτοψάλτου ἀρχοῦνται ψάλλειν ἀργῶς καὶ μετὰ μέλους καὶ εἰς ἡπύον τόνον τὸ "Εἰς πολλὰ ἔτη Δέσποτα". Τοῦτο πρέπει νὰ διαρκέσῃ μέχρι νὰ λάβῃ καιρὸν παρὰ τοῦ Πατριάρχου καὶ ὁ τελευταῖος κληρικὸς.

- Μεθ' ὅ, οἱ χοροὶ ἀφοῦ ὑποκλιθῶσιν εἰς τὸν Πατριάρχην καὶ μεταξὺ των, ἀνέρχονται ἱεροπρεπῶς εἰς τὰς θέσεις αὐτῶν χωρὶς νὰ στρέψωσι τὰ νῶτα αὐτῶν εἰς τὸν Πατριάρχην.

- Καθ' ὅλας τὰς Ἱ. Ἀκολουθίας οἱ ἐν τοῖς χοροῖς ψάλλοντες ρεσποροῦσι μὲ κλειστόν τὸ ρῆσόν των εἰς τὸν λαιμόν, ἵστανται μετ' εὐλαβείας οὐδέποτε ἀτενίζοντες ἀκαίρως πρὸς τὸν λαόν ἢ συνομιλοῦντες, λαμβάνουσι δὲ τὰς σχετικὰς δαηγίας ἐκ τῶν πρώτων αὐτῶν.

- Εἰς τὴν θ' Ὁδὴν, μετὰ τὴν ἐκφώνησιν τοῦ "Τὴν Θεοτόκον καὶ Μητέρα τοῦ Φωτός..", οἱ χοροὶ κατέρχονται τῶν στασιδίων των καὶ ἐάν μὲν ψάλλῃ ὁ ἱδιος ὁ Πατριάρχης, ἀμφοτέρω οἱ χοροὶ εἶναι ἐστραμμένοι πρὸς Αὐτόν, ἐάν ὄχι, τότε οἱ χοροὶ ψάλλουσιν ἐστραμμένοι πρὸς ἀλλήλους.

- Εἰς τὰ "Ἐξαποστειλάρια", ἐάν μὲν ψάλλῃ ὁ Πατριάρχης, οἱ χοροὶ συνεχίζουσι νὰ εὐρίσκωνται κάτω καὶ ἐστραμμένοι πρὸς Αὐτόν, ἐάν ὄχι, τότε μετὰ τὸ τέλος τῆς θ' Ὁδῆς καὶ τοῦ Εἰρμού, ἀνέρχονται εἰς τὰ στασιδίδια των, ποιῶντες σχῆμα εἰς τὸν θρόνον, καὶ ψάλλουσιν ταῦτα ἐκ τῆς ἐν τοῖς στασιδίοις θέσεως αὐτῶν.

- Εἰς τὸ "Ἐλέυσον" οἱ χοροὶ κατέρχονται καὶ στρέφονται πρὸς τὸν θρόνον. Τὸ "Ἐλέυσον" λέγεται ὑφ' ἐνός τῶν 2 Κανονάρχων ἢ τῶν 2 βοηθῶν, ρεσποροῦντων καὶ εἰς τὸ γνωστὸν ἀπλοῦν καὶ σοβαρὸν ὕφος, καὶ λέγεται ἐκ τῆς θέσεως κατέναντι τοῦ θρόνου ἐν τῇ κέντρῃ τοῦ Σωλῆως, τῶν δύο Κανονάρχων ἢ τῶν βοηθῶν ἀτενιζόντων πρὸς τὸν Πατριάρχην καὶ μόνον. Οὗτοι, εἰς τὸ "Αἰνεῖται τὸν Κύριον" τοῦ "Πᾶσα πνοή" ποιοῦσιν ἐπὶ τόκου σχῆμα καὶ μετάνοιαν καὶ ἀνερχόμενοι ἀνά εἰς τὰς βαθμίδας τοῦ θρόνου ἀσπάζονται τὴν Δεξιάν τοῦ Πατριάρχου καὶ ἐπιστρέφουν εἰς τὸν ἱδιον αὐτῶν τόπον κατέναντι τοῦ θρόνου, ἐνθα καὶ αὖθις ποιήσαντες σχῆμα καὶ μετάνοιαν καὶ πάλιν σχῆμα εἰς τὸν θρόνον ἀπέρχονται εἰς τὰ ἀναλόγια αὐτῶν ἀφοῦ προηγουμένως ποιήσουσι σχῆμα καὶ κατενώπιον τῆς Ὁραίας Πύλης καὶ μεταξὺ των.

- Ὁ Ἀρχὸν Πρωτοψάλτης εἴτε τῇ ἐπιθυμίᾳ τοῦ Πατριάρχου ἢ καὶ ἐξ ἰδίας πρωτοβουλίας, ἀναλόγως τῆς ἐπισημότητος τῆς ἡμέρας, δύναται νὰ ψάλλῃ ἀργῆν Δοξολογίαν, εἰς ἣν δέον εἶναι ἀνταποκριθῆναι διὰ Ἀρχὸν ἀνταποδότην.

- Ἀρχομένης τῆς θ. Λειτουργίας, εἰς τὸ "Ὑμολόγησον Δέσποτα", οἱ χοροὶ κατέρχονται τῶν στασιδίων των καὶ στρέφονται πρὸς ἀνατολὰς ἀσκεπεῖς μέχρι τοῦ τέλους τῆς ἐκφωνήσεως "Ὑμολογημένη ἡ Βασιλεῖα" καὶ σταυροκοποῦμενοι εὐλαβῶς. Μετὰ ταῦτα, στρέφονται πρὸς τὸν θρόνον ἢ εἰς περίπτωσιν Πατριαρχικῆς καὶ Συνοδικῆς Λειτουργίας, εἰς τὸ Κέντρον τοῦ Σωλέως, ποιοῦσι σχῆμα πρὸς τὸν Πατριάρχην, φοροῦσι οἱ Ἀρχοντες τὰ καλπάκιά των καὶ ἀνέρχονται εἰς τὰ στασίδια αὐτῶν πρὸς συνέχισιν τῆς θείας Λειτουργίας.

- Εἰς τὸ Ἰπέρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν καὶ ἅμα τῇ ἐκφωνήσει τοῦ ὁνόματος τοῦ Πατριάρχου, οἱ χοροὶ στρεφόμενοι πρὸς τὸν θρόνον ἢ εἰς τὸ Κέντρον τοῦ Σωλέως, λέγουσιν ἀπὸ κοινοῦ τὸ "Κύριε ἐλέησον" εἰς ἴσον βασικόν τόνον, ἀνεξαρτήτως τοῦ εἰς τὸ τέλος τῆς ἰδίας δεήσεως λεχθησομένου ψαλτῶς ἑτέρου "Κύριε ἐλέησον".

- Εἰς τὸ "ὑπὲρ τῶν ἁγίων Ἀρχιερέων", οἱ χοροὶ στρεφόμενοι καὶ αὖθις πρὸς τὰς θέσεις τῶν ἁγίων Ἀρχιερέων ποιοῦσι σχῆμα, ψάλλουσι δὲ τὸ "Κύριε ἐλέησον" μόνον εἰς τὸ τέλος τῆς δεήσεως τοῦ Διακόνου.

- Εἰς τὴν Μικράν Εἰσοδον, ὡς καὶ κατὰ τὴν Εἰσοδον τῆς Ἀκολουθίας τοῦ Ἑσπερίου, τὸ Ἀπολυτίκιον λέγεται ὅς καὶ ἐπομένως δέον ὅπως κανονίζεται ἀναλόγως καὶ ὁ χρόνος αὐτοῦ. Ὁ δὲ Διάκονος δέον ὅπως ἐξέρχεται τῆς Βορέου Πύλης ἅμα τῇ ἐνάρξει ἐκ δευτέρου τῆς ψαλμωδίας τοῦ Ἀπολυτικίου.

- Εἰς τὸ Τρισάγιον δύναται νὰ ψαλῇ ἄργον "δύναμις" τόσον κατόπιν ἐπιθυμίας καὶ ἐντολῆς τοῦ Πατριάρχου, ὅσον καὶ ἐξ ἰδίας πρωτοβουλίας τοῦ Πρωτοψάλτου, ἀναλόγως τῶν περιστάσεων. Ὁ Δαμπαδάριος δέον ὅπως ἀνταποκριθῇ.

- Ἡ ἀνάγνωσις τοῦ Ἀποστόλου δέον ὅπως γίνηται ἀσκεπῶς ὑπὸ τῶν Δομεστίκων ἢ τῶν βοηθῶν τῶν χορῶν ἢ καὶ ὑπὸ κατηρτισμένων Κανοναρχῶν, κατὰλλήλως ὅπως πάντοτε προητοιμασμένων. Ὡσαύτως ἀσκεπεῖς παρακολουθοῦσι οἱ Ἀρχοντες τῶν ἀναλογίων καὶ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ Ἱ. Εὐαγγελίου.

- Μετὰ τὸ τέλος τοῦ Ἱ. Εὐαγγελίου, τοῦ Πατριάρχου λέγοντος τὸ "Εἰρήνη σοι τῷ εὐαγγελιζομένῳ καὶ παντὶ τῷ λαῷ", εἰ μὲν ἐστὶ Πατριαρχικὴ καὶ Συνοδικὴ Χοροστασία ἢ καὶ ἀπλῇ Πατριαρχικῇ Χοροστασίᾳ, ὁ μὲν Δαμπαδάριος λέγει χαμηλοφῶνως καὶ συντόμως τὸ "Εἰς πολλά ἔτη Δέσποτα", ὁ δὲ Ἀρχὴν Πρωτοψάλτης ψάλλει κάτωθεν τοῦ στασιδίου καὶ ἐστραμμένος πρὸς τὸν Πατριάρχην, γεγωνυῖα δὲ τῇ φωνῇ, τὸ "Δόξα σοι, Κύριε, Δόξα σοι", ὅπερ δέον ὅπως διαρκέσῃ μέχρι τῆς ἐπιστροφῆς τοῦ Διακόνου εἰς τὸ Ἱ. Βῆμα, εἰ δὲ ἐστὶ Πατριαρχικὴ καὶ Συνοδικὴ θ. Λειτουργία, τότε ὁ Δαμπαδάριος λέγει χαμηλοφῶνως τὸ "Δόξα σοι, Κύριε, Δόξα σοι" καὶ ὁ Πρωτοψάλτης τὸ "Εἰς πολλά ἔτη Δέσποτα".

- Χερουβικά καὶ Λειτουργικά εἰς τὸν Πατριαρχικόν Ἡδὸν ψάλλονται τὰ ἑκκαλὶ καθωρισμένα καὶ ὑπὸ Ἀρχόντων Πρωτοψαλτῶν καὶ Δαμπαδάρων τῆς Μ.Ι. Ἐκκλησίας ἢ καὶ ἐκείνων Χωροστάντινουπολιτῶν Μουσικοδιδασκάλων μελοποιηθέντα τοιαῦτα.

- Κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Δεξιοῦ χοροῦ ἐκτέλεσιν τοῦ Χερουβικοῦ Ὑμνου, τόσον ὁ Πρωτοψάλτης ὅσον καὶ ὁ Λειτουργὸς δέον ὅπως παρακολουθοῦσιν ὁ εἰς τὸν ἄλλον καὶ συγχρονίζωσι τὰ ψάλλματα καὶ τὰς κινήσεις αὐτῶν ἀναλόγως. Οὔτε ὁ Πρωτοψάλτης ἐπιτρέπεται νὰ ἀργοπορῇ πέραν τοῦ δέοντος, οὔτε καὶ ὁ Λειτουργὸς νὰ βιάζεται καὶ νὰ καταστρέφεται τὸ μέλος. Ἐπίσης, ὁ Λειτουργὸς ὀφείλει νὰ κανονίζῃ ὥστε νὰ θυμῶ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ "Τρισάδι", ὅπως ἐξ ἑλλου εἰσίσταται.

- Εἰς τὰ "τά Σά ἐκ τῶν Σῶν", οἱ χοροὶ κατέρχονται ἐκ τῶν στασιδίων των καὶ στρέφονται πρὸς ἀνατολὰς ἀσκεπεῖς.

- Ἐκ τῆς ἰδίας ταύτης θέσεως (κάτωθεν) φάλλεται ὑπὸ τοῦ δεξιοῦ χοροῦ καὶ τὸ "Ἀξιαν ἐστίν" ἢ ἡ θ' ὥδή πρὸς τὴν θεοτόκον ἢ μόνου τὸ "ἐπὶ Σοί χαίρει" εἰς λειτουργίας τοῦ Μ. Βασιλείου, τῶν φαλμῶδων τῶν δύο χορῶν ὄντων ἀσκεπῶν.

- Εἰς τὰ Δίπτυχα καὶ μετ' ἑκαστον "πολλὰ τὰ ἔτη", οἱ χοροὶ λέγουσι τὰ "ἤνυρε ἐλέησον" χαμηλοφώνως, ἀπλῶς καὶ ἀπὸ κοινοῦ.

- Εἰς τὸ "Πρόσχωμεν", οἱ χοροὶ καὶ αὐαὶς κατέρχονται ἀσκεπεῖς τῶν στασιδίων των καὶ ἀνέρχονται μετὰ τὸ τέλος τοῦ "Εἰς Ἄγιος, εἰς Κύριός...".

- Κατὰ τὴν ὥραν τῆς Μεταλήψεως εἰς τὸν Πατριαρχικὸν Ναὸν φάλλεται πάντοτε ὑπὸ τοῦ ἀριστεροῦ χοροῦ τὸ Κοινωνικόν εἰς τὸν ἦχον τῆς Κυριακῆς ἢ τῆς ἡμέρας καὶ οὐδέποτε στίχοι ἐκ φαλμῶν.

- Εἰς τὸ τέλος τοῦ Κοινωνικοῦ, ἀμφότεροι οἱ χοροὶ κατέρχονται ἐκ τῶν στασιδίων των καὶ ἵστανται ἀσκεπεῖς διὰ τὸ "Μετὰ φόβου Θεοῦ" κ.έ..

- Ἐάν ὑπάρχῃ περίπτωση μεταδόσεως τῆς θείας Κοινωνίας, οἱ χοροὶ ἀπαγγέλλουσιν ἐναλλάξ καὶ χαμηλοφώνως τὸ "τοῦ Δείπνου σου τοῦ Μυστικοῦ...".

- Εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου λεγόμενον "Σῶσον ὁ Θεός τὸν λαόν σου", ὁ μὲν Ἀριστερὸς χορὸς ἀνταποκρίνεται συντόμως καὶ χαμηλοφώνως διὰ τοῦ "εἰς πολλά ἔτη, ἀέσποτα" ὁ δὲ δεξιὸς χορὸς φάλλει τὸ "Εἰδωμεν τὸ φῶς". Αἱ κινήσεις τῶν χορῶν ἐν ταῦτα ἐξαρτῶνται ἐκ τῆς θέσεως ἐν ᾗ εὐρίσκεται ὁ Πατριάρχης.

- Εἰς τὸ "Πάντοτε νῦν καὶ αἰεῖ...", οἱ χοροὶ, μετὰ τὸν Πατριάρχην, ἀνέρχονται καὶ αὐτοὶ εἰς τὰ στασιδιὰ των, φέροντες τὰ καλπάκια..

- Εἰς περίπτωσιν Πατριαρχικῆς καὶ Συνοδικῆς Χοροστασίας, οἱ Ἄγιοι Ἀρχιερεῖς ἀπέρχονται εἰς τὸ "ἐν εἰρήνῃ, προέλθωμεν", προκορευομένου τοῦ Μ. Ἐκκλησιάρχου καὶ ποιοῦντες σχῆμα εἰς τὸν ἦδη πρὸς αὐτοὺς ἐστραμμένον Πατριάρχην, ὅτε καὶ οἱ χοροὶ εἰσὶν ἐστραμμένοι πρὸς τὸν θρόνον καὶ τοὺς ἁγίους Ἀρχιερεῖς.

- Κατὰ τὴν ἀπόλυσιν, εἰ μὲν ἐστὶ χοροστασία, οἱ χοροὶ κατέρχονται καὶ στρέφονται πρὸς τὸν θρόνον, ἀναμένοντες τὴν ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου εὐλογίαν τοῦ λαοῦ, διὰ καὶ φάλλωσι πανηγυρικῶς τὸ "τὸν Δεσπότην καὶ Ἀρχιερέα ἡμῶν", εἰ δὲ ἐστὶ Πατριαρχικὴ καὶ Συνοδικὴ θ. Λειτουργία ταῦτα ποιοῦσιν ἐστραμμένοι ὄντες πρὸς τὸν ἀπολύοντα Πατριάρχην.

- Ἡ θ. Λειτουργία καταλείπεται μὲ τὸ "Ἀμήν" τοῦ "Δι' εὐχῶν...", λεγόμενον γεγνηῖα τῇ φωνῇ ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν χορῶν.

- Κατὰ τὴν ὥραν τῆς διανομῆς τοῦ ἀντιδώρου, οἱ χοροὶ φάλλουσιν, εἴτε ἀρχὰς Καταβασίας εἴτε Καλλοφωνικοὺς βίρμους, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Πρωτοφάλτου.

- Μετὰ τὴν διανομὴν τοῦ ἀντιδώρου κατὰ τὰς Πατριαρχικὰς καὶ Συνοδικὰς Λειτουργίας ἢ Χοροστασίας οἱ χοροὶ φάλλουσιν εἰς τὸν Πατριάρχην, ἱστάμενον εἰς τὸ μέσον τοῦ Σωλέως, μετὰ τὴν κάθοδον αὐτοῦ ἐκ τοῦ θρόνου, τὸν σύμτομον πολυχρονισμόν αὐτοῦ εἰς ἦχον Β'.

- Εἴτα, ὁ Πατριάρχης εὐλογεῖ τοὺς χορούς καὶ ἀπέρχεται.

- Οἱ ἄρχοντες, καὶ αὐτοὶ ἀνταλλάσσουν σχῆμα ἐκ τῆς θέσεως των καὶ ἀπέρχονται.

- Οἱ ἄρχοντες, καὶ αὐτοὶ ἀνταλλάσσουν σχῆμα ἐκ τῆς θέσεως των καὶ ἀπέρχονται.

ΚΑΘΗΜΕΡΙΟΝ Ιανουάριος 1997.